

քել զհրովարտական, այլ նա արար նոցա պատասխանի՝ թէ դաշնագիրքն եկեալ են այդր առ Նղիազար Կաթուղիկոսիւ՝ և ոչ դարձեալ այսր, և զայլն չվտահիմք հանել արտաքս, դուցէ վտանդ ինչ պատահեսցի 'ի ճանապարհի՝ և զօրինական հանել դժուարին առ 'ի չդոյէ դատաւորի և ծախուց. գլուխ չարեացս այսոցիկ ցուցանէ լինել ըզմուսա Էֆէնտի նախկին Դպրապետ դատարանին Երուսաղէմի, զի կարի քաջ տեղեակ եւ հմուտ էր ամենայն անցից անցելոց երից ազգաց: Իսկ նոցա տարակուսեալ 'ի վերայ ճախորդութեանցս այսոցիկ, խնդրեցին 'ի Ղալիսէ Էֆէնտեայ զպատճէնս հրովարտակաց զոր տուեալ էին յառաջագոյն, և եբեր զայնս Պաշպազիրկեան Յովհաննէս՝ թացեալ 'ի ջուր անձրեաց՝ եղծեալ և անընթեռնելի, եւ ետուն վերստին օրինակել զայնս դժուարութեամբ, զի թերեւս կարելի լիցի ընդդիմանալ նոքօք ոսկեզօծ հրովարտակացն Յունաց: Էանց միջոց ժամանակի՝ Հայք ոչ կարացին մատուցանել 'ի Գուռն զստոյդ հրովարտակա իւրեանց, որով հաստատէին զկարծիս նախարարաց՝ չունել Հայոց զայնս՝ և զբանս Յունաց՝ որք ասէին՝ թէ հրովարտակք Հայոց կորուսեալ են 'ի ծովային և 'ի ցամաքային ճանապարհի՝ 'ի գալ և 'ի գնալն 'ի Կոստանդինուպօլիս, փոքու իմն ծառայէին այսմ եւ միտք Հայոց. զի միշտ բացասութիւն ընկալան յԵրուսաղէմէ, թէպէտեւ գտին անդ զցանկն հրովարտակաց բերեալ յԵրուսաղէմէ յաւուրս Շղթայակրի, այլ տարակուսեալ էին թէ դարձուցեալ են զայնս վերստին յԵրուսաղէմ, թէ ոչ:

Ապա Կարապետ Ազնաւորեան եւ Գրիգոր Չէրեզեան յարգելիք՝ հմուտք Տաճկական դպրութեան, ձեռն արկին որոնել յարձանագրութիւնս Կայսերական դիւանաց, զի թերեւս մարթացին 'ի նոցանէ հանել զպատճէնս եղծեալ օրինակաց՝ այլ ոչ կարացին գտանել, և նախարարք Դրանն զիսկականն խնդրէին 'ի սաղրելոյ Յունաց. այսպէս անյաջող գտեալ զգործն՝ պաշարեցան Հայք 'ի տրամութիւն մեծ, զի յամենայնի ընդդէմ՝ ելանէին նոցա խոչք եւ հակառակք. նմին իրի արժան համարեցին լռել առ ժամանակ մի և սպասել այցելութեան Տեառն:

Ընդ աւուրան ընդ այնոսիկ յարեաւ խառովութիւն մեծ